

לימוד כ"ד

והגית בו יומם ולילה כ"ד ספרים - נגד כ"ד שעות ביום ובלילה

ספרי קודש

וכמשמרות נטועים. אם קבעת כ"ד ספרי תורה כמסמר בלבבך הם משמריך אותך. (מדרש תנחומא)
כ"ד ספרי המקרא הם עליו מליצי יושר, כמנין וח"י, נוטרי' ו'יתבוננו ח'סדי י'קו"ק. (הרמ"ע מפאנו)
כל סיפור הבא בתנ"ך הוא מפתחת שער של ישועה חדש שנתחדש לאותו צדיק ונפתח על ידו. (רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע)

**ב"ה - לימוד כ"ד ספרי קודש" - גליון 149 - ב אדר א' תשס"ה לפ"ק
זיל ע": מכון נ"ך היומי ללימוד כל ספרי נ"ך במעגל השנה, ב' פרקים ליום - עיה"ק ירושלים תובבי"א**

גליון יומי לחיזוק והתעוררות ללימוד תנ"ך בכל השנה
להחזיר עמדת "לימוד תנ"ך בכל השנה" ליושנה, לסיים כל התנ"ך בשמחת תורה, ועי"ז נזכה בקרוב לביאת משיח צדקינו בב"א
דרש ההוא גלילאה עליה דרב חסדא בריך רחמנא דיהב אוריאן תליתאי - תורה נביאים וכתובים

ספר שיחות מוהר"ן את - עו

שמעתי בשמו מכבר שספר, שלמד כל הארבעה שולחן ערוך שלש פעמים. פעם אחת כפשוטו, ופעם שני למד וגמר אותם והיה יודע בכל דין ודין מארבעה שולחן ערוך השרש שלו בגמרא פרוש רש"י ותוספות, ופעם שלישי למד וגמר אותם וזכה לידע בכל דין ודין סוד הכונה של הדין מפני מה הדין כך על פי סוד. וכפי הנשמע כל זה היה בימי נעוריו כי אחר כך חזר וגמר אותם עוד כמה פעמים:

ודרכו היה תמיד שהיה לומד הרבה הרבה כל ימיו עד הסוף אפלו בעת החולאת הכבד שהיה לו בסוף. ואף על פי שהיה עליו טרחא דצבורא שהיה עוסק הרבה עמנו ועם כל אנשיו לקרבם לעבודת ה'. ולתן לנו עצות בכל עסקינו וכו' וכו', וגם מחו היה משוטט תמיד בהשגות גבוהות ונוראות תמיד וכו' וכו', אף על פי כן היה עוסק בלמוד התורה בפשיטות הרבה בכל יום ויום. ולא היה טרוד כלל, רק תמיד היה בישוב הדעת. ובענין זה היה חרוש נפלא ואי אפשר לספר מזה כלל. ומחמת זה היה לו פנאי על כל דבר. ותמיד היה למודו במהירות גדול מאד:

והיה לומד כמה דפין פוסק בשעה אחת עם כל הפרושים כולם שסביב הארבעה "שולחן ערוך" הנדפסים בכרך גדול, שהם ה"טורי זהב" וה"מגן אברהם" וה"באר

הגולה" ו"פרי חדש" ו"עטרת זקנים" וכיוצא בהם בשאר החלקים. וספר שבעת שהעולם מכינים עצמן להתפלל בבקר בעת שמתחילין להתקבץ עד שמתחילין להתפלל, באותה השעה הוא לומד ארבעה דפין פוסק. וכן כל מה שלמד גמרא או פוסק וכיוצא הכל היה במהירות גדול מאד:

וסיפר עמנו הרבה בענין זה שטוב ללמד במהירות ולבלי לדקדק הרבה בלמודו. רק ללמד בפשיטות בזריזות. ולבלי לבלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין רק יראה להבין הדבר בפשיטות במקומו. ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחד, אל יעמד הרבה שם ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן. ועל פי הרב ידע אחר כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה כשילמד כסדר בזריזות להלן יותר:

ואמר: שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבד, לומר הדברים כסדר, וממילא יבין. ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו שירצה להבין תכף ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל רק יכניס מחו בהלמוד ויאמר כסדר בזריזות וממילא יבין. ואם לא יבין תכף – יבין אחר כך. ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא יוכל לעמד על כונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת סג.): 'לגמור והדר לסבל ואף על גב דלא ידע מה קאמר' שנאמר (תהלים קי"ט כ):

"גרסה נפשי לתאבה" וכו' כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמד הרבה, על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמרם ולחזור להתחיל ולגמרם פעם אחר פעם. ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השני והשלישי כל מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמד על דבריהם:

ודבר הרבה מאד בענין זה. ואי אפשר לבאר דברים אלו בכתב היטב. אבל באמת הוא דרך עצה טובה מאד בענין הלמוד. כי על ידי זה יכולים לזכות ללמד הרבה מאד לגמר כמה וכמה ספרים וגם יזכה להבין הדברים יותר, מאשר היה לומד בדקדוק גדול כי זה מבלבל מאד מן הלמוד. וכמה בני אדם פסקו מלמודם לגמרי על ידי רבוי הדקדוקים שלהם. ומאומה לא נשאר בידם. אבל כשירגיל עצמו ללמד

במהירות כנזכר לעיל בלי דקדוקים הרבה, התורה תתקים בידו, ויזכה ללמד הרבה מאד, גמרא ופוסקים כולם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כולם. וכבר מבואר (לעיל כ"ח) שיחתו של רבנו זכרונו לברכה שטוב לאדם שיעבר בחייו בכל הספרים של התורה הקדושה:

ופעם אחד חשב רבנו זכרונו לברכה מה שהאדם צריך ללמד בכל יום עד שאין היום מספיק. דהינו לגמר בכל שנה ש"ס עם הרי"ף והרא"ש, וארבעה שולחן ערוך הגדולים, וכל המדרשים כולם, וכל ספרי הזהר ותקונים וזהר חדש, וכל ספרי קבלה מהאר"י זכרונו לברכה (קנה). גם צריכין ללמד איזה שיעור ביום בקצת עיון. ועוד חשב הרבה דברים. גם צריכין לומר תהלים בכל יום, ותחנות ובקשות הרבה הרבה. ואז ספר הרבה מענין זה שצריכין ללמד במהירות גדול ובזריזות ולבלי לבלבל דעתו בדקדוקים הרבה מענין לענין. והדברים הללו הם בדוקים ומנוסחים:

גם לא היה מצוה לחזור תכף על למודו רק רצונו תמיד היה ללמד הספר או הפוסק שלומד כסדר מראשו לסופו בזריזות, ואחר כך יתחיל פעם שני ויגמר אותו כולו. וכן פעם אחר פעם:

גם אמר לבל יהיה נבהל מזה שהזהיר שצריכין ללמד כל כך בכל יום, כי גם אם אינו זוכה ללמד כל כך, אף על פי כן הוא יכול להיות איש כשר באמת. וגם כבר ספר מזה שיכולין להיות איש כשר אפילו אם אינו יכול ללמד כלל ואפלו צדיק יכולין להיות אף על פי שאינו למדן כלל, רק בעל השגה אין יכולין להיות כי אם כשהוא למדן בגמרא פרוש רש"י ותוספות. אבל איש כשר וצדיק גמור יכולין לזכות אפלו מי שהוא איש פשוט לגמרי, ולא עליך המלאכה לגמר ואי אתה בן חורין להבטל ממנה' (אבות ב טז):

הַלְצִית בּוֹ יוֹמָם וּלְיֵלֶה כִּיד סְפָרִים
תּוֹרָה נְבִיאִים בְּתוֹנִים
בְּצֵד כִּיד שְׁעוֹת בַּיּוֹם וּבְלֵילָה